



Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

68 години от убийството на НИКОЛА ПЕТКОВ

ЕДИН ОТ НАЙ-ВЕЛИКИТЕ ДЕМОКРАТИ НА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА

„Няма да се оправдавам, защото невинните никога не се оправдават...” /Из последната реч на Никола Петков пред Шестото велико народно събрание, произнесена на 5 юни 1947 г., веднага след която е арестуван/

Целият живот на Никола Петков е борба за добруването на българския народ. Безстрашната му саможертва в името на това добруване го превръща в един от най-великите синове на народа.

Веднага след жестокото му убийство от комунистите той се извисява като един от най-смелите борци за свобода и демокрация в световен мащаб.

Да припомним част от хронологията на трагичните събития.

На 16 август 1947 г. Никола Петков е осъден на смърт чрез обесване.

На 26 август 1947 г. по указание на Георги Димитров БЗНС. Петков е обявен извън законите на страната. Всички народни представители от БЗНС и дейци на Съюза са арестувани и подложени на жестоки мъчения, а по-късно - хвърлени в затвори и лагери.

На 17 септември Георги Димитров уведомява Трайчо Костов и Васил Коларов, че съветското ръководство е „съгласно”/всъщност то нарежда/ смъртната присъда да бъде изпълнена.

Никола Петков бива зверски убит от комунистическите диктатори в Софийския централен затвор в полунощ на 22 срещу 23 септември 1947 година. В 00:15 ч. бива обесен. По-късно очевидци разказват, че е окачен на бесилката полумъртъв, други - че преди това е бил умъртвен, чрез удар с чук по главата.

Каквато и точно да е истината за нечовешкия начин на физическото му унищожаване, по-важната истина е, че великата му саможертва го доближава до подвизите на Васил Левски и Христо Ботев и го изравнява с подвизите на още няколко славни българи.

Той е предусещал предстоящите събития и трагичната си съдба. Виждал е, че вилнеещият комунистически режим не се спира пред нищо. Но не отстъпва ни крачка от принципите на демокрацията, от своето призвание да защитава българския народ, да се бори за свобода и правда.

Никола Димитров Петков е един от най-великите синове на нашето Отечество. Една от най-свидните жертви на нашия народ.

Нека си припомним част от знаменитата му последна реч във Шестото велико народно събрание при отнемането на депутатския му имунитет на 5 юни 1947 г.:

„...Моята съвест е била винаги чиста. Такава е била винаги, защото и в моето семейство винаги са били с чиста съвест. Хора с нечиста съвест няма и няма да има...”

Няма да се оправдавам, защото невинните никога не се оправдават. ... Тук не се цели личността на Никола Петков. Тя няма никакво значение. Цели се друго: да се удари секретарят на БЗНС, да се удари организацията на българските селяни, защото тя днес стои на непоколебима позиция. Тая позиция е: независимост на БЗНС, независимост на организационния живот на БЗНС, борба за свободата и правата на българския народ...

И сега аз заявявам, че се считам за щастлив, че имам честта и щастието да последвам съдбата на своя баща и своя брат, да дам свободата си, ако е необходимо и живота си, за свободата на българския народ. Да живее БЗНС! Да живее свободата!”

**Какъв величествен подвиг!
И каква печална равностетка:**

На стр. 4

90 години от убийството на СЕРГЕЙ РУМЯНЦЕВ 1896-1925



НОСТАЛГИЯ

На грижата несретен беден син оставих те, о, родно село, с мъка и в пазвата на тъжната разлъка по теб тъгувам морен и самин.

Тъгувам аз сред болка и нерадост по твоите заченати поля, където волно мойта волна младост на своите златни люлки ме люля.

Тъгувам аз по твоята равнина де златна нива златен клас налива сред люлката свещено мълчава на своята свещена тишина.

И все така те помня, мое село: ти тулиш се в мълчание и сън, и слънцето, коси над теб разплело, целува те със своя златен звън.

И ти се къпеш в глъхналия вир на своята предвечна самотия, загледано в небесния ефир, към който мудро синкав дим се вие.

И все така смълчано аз те помня във своите нерадостни мечти и в дни на скръб душата ми бездомна към тебе се възнася и мълчи.

И винаги, помлъкнал от печали - в студените прегръдки на града - тъгувам аз по дните отлетяли далеч от теб - в нерадост и беда!

И искам аз отново да се върна, и цял живот на тебе да отдам, нерадостната майка да прегърна и своята нерадост да ѝ дам.

И аз ще дойда пак при своите братя, ще дойда аз несретен и самин: стопли ме ти във своите обятия, кат бедна майка бедния си син!

Докога все другите ще са ни виновни?!

Много често някои коментатори употребяват последните 25 години на прехода като нещо нарицателно! Този период на развитието на държавата ни се сочи като източника на всички злини, които ние преживяваме и ни се внушава, че някой външен враг ни го налага насилствено. „Охоо, ако не беше тази демокрация, ние къде по-добре щяхме да сме!” - твърдят те, и хвърлят обиди и клевети по американците и западноевропейците. Тези хора принадлежат на тази част от българското общество, която за всичко търси вината в другите, а не гледа себе си! Ако ние, като общество, бяхме със здрав инстинкт за оцеляване, за тези четвърт век на преход можехме да постигнем много повече, отколкото сега отчитаме. Но за да го направим, трябва инстинктът вътре в нас да проработи и да прогледнем за истината и реалността. Грешно е да се сравняваме със другите бивши социалистически държави, които са в ЕС. България е различна от тях по много показатели и един от най-съществените е този, че при рухването на тоталитарната планова система имахме най-малък процент на частна собственост във всички сфери на икономиката ни, в сравнение с тях. Комунистическата върхушка, която управляваше икономиката ни, не оставяше нито един лев, произведен от българина, да принадлежи на българина... всичко у нас беше държавно, т.е. в ръцете на управляващата БКП. Имахме почти стопроцентна държавна собственост, с някои малки изключения! Тази държавна собственост по времето на прехода трябваше да се превърне в частна, за да се сложи началото на действаща пазарна икономика. Парите, произведени от икономическите обекти трябваше да се отнемат от техните притежатели - комунистическите вождове и да се превърнат в частни производства, като се разпределят справедливо.

Но... разберете го най-сетне, ако една върхушка е управлявала едни пари половин век, тя ще иска пак да ги управлява! И се случи така, че нито американците, нито западноевропейците, нито ние, българският народ, от когото парите насилствено бяха иззети половин век по-рано, ги получихме по време на прехода. Парите последваха своите досегашни господари, които отново ги завладяха и пак те ги управляват, с много малки изключения, вече 25 години. Парадоксалното е това, че тези същите синковци бяха в основата на рухването на комунистическата система, и сега опасността най-вече идва от тях, защото те създадоха една нова класа на червената едра олигархия и ни приближават към един модел, с български патент, различен от всички останали държави в ЕС. Сто фирми управляват 80% от парите на държавата! Нито един български демократ, борил се против комунистическата система, не би искал България днес да е в ръцете на шепла олигарси! Че тези хора с парите си могат да продадат България, както искаше Тодор Живков, и да ни присъедини към СССР, а неговите последователи му направиха паметник! И все другите са ни виновни! Спрете, моля ви!

Петко Ношков

**ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН!
С пожелание за здраве и незабрана
на всичко написано...**

Атанас Личев - 14 август
Стоян Колдов - 30 август
Маргарита Нешкова - 31 август
Честит рожден ден и на
Стефан Цанев - 07 август!

МОЛИТВА

Загълхва всичко. Сам съм. И тревите.
Аз идвам тука тайно да изплача
гнева и болката си, и лъжите.
Наивен бях. И вярвах много.
На всеки срещнат вярвах. Нищо.
Обичах ги. И лъжеха ме много.
И много ми е болно. Нищо.

Земя, ти имаш хляб и гроб за всички.
Към всички си еднакво мила:
тревите и хора, зверове и птици...
Земя, дари ме с твоята сила
да мога да обичам всички хора,
да вдъхна чест на подлещите,
герои от еснафите да сторя
и скромни люде от глупците.
Земя, дари ме с малко сила
да мога да поваляя всеки,
забравил, че е сукал твое мляко
и е дошъл по твоите пътеки...

Загълхва всичко. Сам съм. И под мене
земята тръпне черна, топла, гола.
Аз вслушвам се в спокойното и дишане.
И падам на колени.
И се моля.

Земя, ти имаш хляб и гроб за всички.

Стефан Цанев, 1956 г.

НА СЕРГЕЙ РУМЯНЦЕВ

Плачат дърветата в здрача.
Плачат горите зелени...
След ралото плаче орача
и небето със капки студени.

И дивият вятър ги брули.
Разбеснял се помита и влачи,
разделя, убива и хули,
изпълнява сатанински задачи.

И теб те застигна куршума,
Поете, не допял песента,
не доизрекъл красивата дума
погалила с рима пръстта.

И дивият вятър утихва
в нозете на светлият Дух
заслушан в твоята песен
погалила и звездният слух...

Маргарита Нешкова

КОН И ГОСПОДАР

/басня/

Един прекрасен ден
попитал Конят възмутен:
- Защо капаци ми поставяш!?
Очите ми защо затваряш!?
Не виждам ни на ляво, ни на дясно.
Светът превръща се в шосенце тясно!

Потупал го гальовно Господарят,
юздата му притегнал здраво
и викнал му високо:
- Но само тъй върви се право
в желаната от мен посока!

Стоян Колдов

ЛИДЕРОМАНИ

Първо се роиха,
после се броиха -
все кандидати
за депутати.

СИНДРОМ НА ЛЕВИЦАТА

Тъгуват за Тато,
гласуват за НАТО.

ПОСТТОТАЛИТАРНА ДЪРЖАВА

Дисиденти в управлението,
репресирани - в забвението.

Атанас Личев

КРУШЕВО ЛИСТО

*Янка през гора вървеше,
с крушево листо свиреше.
Народна песен*

В музикалните енциклопедии
не търсете такъв инструмент.
Със него не са композирали гении.
Той си е нашенски селски патент.

Вдъхновил се някой си из гората,
но нямал гъдулка или кавал
да излее на песен душата си
от радост или от печал.

И лепнал на устни листо от круша,
и свирната си натъкмил.
Дали за оная мома пристануша,
дето бяга при момъка мил?

Или за вградената Струма невеста
във темела на моста проклет,
за майката, дете все чака вести
от сина, запилян по гурбет.

За стар Димо, за бяла ракия,
за очите черешови черни.
За онзи издъхнал от песни гидия
и обич по либе неверно?...

Ех, български чудо свирачи!
Бих искал и в моя стих
една струна за вас да заплаче,
или бисер-сълза заблести...

Но е речено който го може, го може!
Не е само до просто листо.
Или имаш я искрата Божия,
или нямаш я... Това е то!

Васил Аврамов,

*„Трохи за птиците“, ИК „Луна“, Габрово,
2005 г.*



КОСАЧЪТ НА МЕЧТИ

Косачът на мечти се бореше с тревата
с отмерено и рязко тържество.
Наметнал облаци, на раменете с вятър,
приличаше на древно божество.

Косеше време - лятно и уханно,
пред портите на есента-живот,
и сякаш нямаше следи от рани,
не бе прегазил сто реки без брод.

Захвърлил норми, и решетки, и окови,
напред към детството, назад към старостта.
Събираше за битки сили нови
и двойна ставаше у него якостта.

Косачът не мечти натрупваше без време
тревите и спомени за сетния си час,
докрай се бе раздал без нищо сам да вземе.
Косачът на мечти бях аз.

Вяра Дамянова

ПЪЛНО ГЪРЛО С ЛЯТО

Пълно гърло с лято -
слънчев вкус кайсиен,
мисли - цяло ято
бързат да се скрият.

Чувства като миди
в пясъка потъват
даже да ги видя,
само ще ме спъват.

Лято пълня в шепи
и отгоре плискам,
нека ми се лепи,
ала още искам.

Милена Филипова

ЛЕТНИ ДЕЛНИЦИ

Като земноводно
усещам с кожата си
Сладостта на влагата...
Нощ...
Още
с вкуса на неделя...
Още
свободна,
още
със воля
за полет...
Да летя,
да се слея
с росата,
с аромата
на дъжд и трева...
Отрова
капе
от всяка секунда,
която приближава
делника...
Влива
се в кръвоносната ми
система,
разяжда ме,
взривява ме,
Разпилявам се...



Картина: Габриела Цанева

Стенат
хората,
измръзнали
през лятото,
впиват
пръсти
в подгизнали
одеала,
в липсваща
покъщнина,
в липсващото
бъдеще...
Бели птици се
лутат под балконите -
падащи крила.
Пак дъжд мокри
лицата им.
Потънаха
в тинята на гората...
или се скриха
зад стряхата
на съседния блок?
Роса над тревата,
Мараня...
Мре
денят,
вдянат
в мрежата
на слънчевия жар...
Пожар...
Пожарища,
стърчат стърнища,
дращят хоризонта
с почернели пръсти...
Тлее денят
над пусти полета...
тлее небето
над изгорелите делници...

Хвърчат
очите ми,
зениците
им се стичат
по стената...
стенат
като реки,
водопади...
пороища...

Пороища
изгризват
улицы
и къщи...
Сриват
стени...

Габриела Цанева

Серенадата на Серафим

Дълго време Въцина мисли как да вкара Серафим в дрънголника и най-после измисли. Плесна се по челото за прояснението, което му беше дошло в главата и се зае с отговорната си мисия.

-Ще ми носи мустаци като на Хитлер, ето го доказателството, че иска да сваля новата власт. - с особено удоволствие му се закани той. - Ще ми се разпорежда в читалището, ще пее, ще декламира, артист ще ми бъде! Нека в дрънголника да си проявява дарбите. С читалищните работи ще се занимавам аз. Трябва да се пропагандират идеите на комунизма. Вярно е, че тия селянци и бъкел не разбират от комунизъм, но аз ще им натъпча главите с него и те ще уврат.

Народният съд осъди Серафим - като народен враг - на петнадесет години затвор. Лежа той в затвора, хей тъй, и той самият не можа да разбере защо.

От цялата работа най-много пострада жена му Ангелика. Остана тя в къщи да се грижи за децата и стопанството, а трябваше и на Серафим да изпраща необходими неща в затвора. Тревожеше се, когато не получише писмо от него, а той имаше право да изпраща само едно писмо в месеца. Ходеше по баячки и гледачки, дано ѝ кажат кога ще и свърши теглото. Всички я успокояваха, но с думи, мъка от насъщния не се отнема.

Веднъж срещна Въцина и искаше да излее яда си върху му, но той я изгледа така кръвнишки, предусетил намеренията ѝ, че тя наведе глава и отмина.

Серафим ѝ изпращаше писма от затвора, мили топли, затрогващи, тя ги четеше и препрочиташе, но те с нищо не можах да помогнат в трудното ѝ ежедневие. В последно време нямаше писмо от него и това сериозно я обезпокои, а и се чуваха лоши вести около затворниците. Въцина ходеше намръщен, избягваше да разговаря с хората. В общината станаха някои промени. Ангелика не проумяваше за добро ли, за зло ли са. Реши, че трябва да отиде на свиждане със Серафима. Цял ден приготвя това, което щеше да му занесе. Вечерта наръча на децата какво трябва да правят на другия ден и уморена си легна, малко по-рано, за да може сутринта да хване влака за града. Заспа със сладостно усещане за утринното свиждане, но и с известна угриженост, че може да не ѝ позволят да го види.

Обичаше тя Серафим, първата си любов. Беше топла юнска привечер, когато той я причака при чешмата в Капаклията. Връщаше се сама от лозята. Наоколо дъхаше на сочна трева и билки. Щурците свиреха в надпревара, а жабите около изтичащата се вода на чешмата им отговаряха с канонада от крякане. Дватамата не усетиха кога се смрача. Тогава Ангелика се уплаши не на шега.

-Ами сега? Какво ще кажа на нашите?

-Ще им каем, че си била с мен. - успокои я Серафим.

-Че какъв си ми ти? - и сърцето ѝ заби лудо.

-Тази вечер ще поискам благословията на родителите ти и от утре нататък нищо няма да ни раздели.

Унесена в трепетни спомени Ангелика заспа дълбоко, непробудно, а звездите загадъчно мигаха, предусещайки изненадата, която ѝ готвеше нощта.

След юлския пленум на Партията освободиха много затворници, между които беше и Серафим. В село той пристигна през нощта. Пътната врата беше здраво залостена. Всички спяха. Да почука на прозореца, който гледаше към улицата и където спеше Ангелика и децата, не посяга, ще ги изплаши. Тогава запя. Отначало съвсем тихичко, то и гласът му не излизаше, наподобяваше повече на хрептене, отколкото на песен, някаква смесица от болка, радост и тъга. Сълзите напихаха в очите му. Облегна се на стената, допря лице у нея и сякаш душата му се отвори. Само на разкрач от него спеше неговата Ангелика и звуците сами излязоха от гърдите му. Пееше Серафим песента на Ангелика, онази песен, с която ѝ беше правил серенада преди да му стане невяста. Нощната тишина усилваше гласът му топъл, мек, галъвен.

Отначало Ангелика помисли, че сънува, но гласът под нейният прозорец беше на Серафим. Отметна завивката, дръпна пердето, но в полусянката на стената не можа да види нищо. Уплаши се. Ами, ако халюцинира? Боже мили, помогни! - машинално се прекръсти тя.

Серафим пееше, с цял глас, и тихият нощен ветреца носеше песента му надалеч. Прозорците на околните къщи светнаха и от тях се подадоха сънени хора. Ангелика се подвоуми за миг, но гласът така силно я мамеше, че тя наметна върхна дреха и машинално изтича във от къщи. Той беше, цял, целеничък, но като призрак измършавял и отслабнал.

Серафим я прегърна и я държа дълго в прегръдката си, както някога на млади години, после за миг я отдръпна от себе си, гледайки я право в очите, високо се повикна:

"Порти да целуна, ще избухне пламък.

Либе отвори ми или си от камък."

От тогава се измени много време. Въцина се пропи. Хората забравиха лошотииите му, но серенадата на Серафим стана нарицателна - "Серафимова серенада".

* Разказът е написан по действителен случай.

Живка Танчева,
"Славееви гори", изд. "Пладес", 2015 г.

МОЯТ РАДОСТЕН ПОВОД

Все по-малко са поводите ни за среща с нещо радостно, нещо разведрително за деня или вечерта в днешната негативна обстановка в обществото ни, в страната ни.

Въпреки тази банално продължителна предпоставка, тази седмица аз имам един, смело мога да го окача, като радостен повод... Защото пред мен на масата мълчаливо, но някак си нетърпеливо, светлеят пъстрите корици на двете стихосбирки: "Цветен прашец" и "Хоризонти в моя сън", С, 2015 г. чийто автор е поетесата Маргарита Цветанова Нешкова...

И двете книги са издание на "Съюза на писателите земеделци" в България.

Ето защо, още в заглавието на тази моя рецензия ги нарекох моят "Радостен повод". При тава, двойно е основанието ми да го нарека така и ще имам случая да се запозная по-отблизо с поетичния свят на сравнително известна вече авторка, от която едвам тук и там съм прочел нещо публикувано.



Но от тези две стихосбирки вече знам, че тя е едно интересно дарование. Пък и като видях, че са редактирани от писателя Кирил Назъров, нямам проблеми в добрата си оценка.

Той е мой приятел и колега, утвърден творец и редактор на разни издания, включително дълго време и на детското сп. "Славейче" и в „Земеделско знаме“.

Преди 2-3 години тъкмо неговото присъствие във издателското каре ме привлече и като рецензент.

А ето и още един факт и фактор е за мен нещо много умилително: И двете стихосбирки са издание на "Съюза на писателите земеделци" Творческа групировка - продължение на многогодишна традиция, която още през 1946 г. издаде Антологията "Земеделски поети", ОТДЕТО ЗАПОЧНАХА ТВОРЧЕСКИЯ СИ ПЪТ ПОЕТИ КАТО Ц. Церковски, Йос. Петров, Тр. Кунев, С. Румянцев, П. Гаджев, Б. Кърджиев и др. Настоящият СПЗ беше основан от репресирани от червеният режим творци от Антологията "ГЛАСОВЕ ОТ МРАКА"/Почти всички затворници и концлагеристи-земеделци/, издадена през 1993 г. от Йордан Борисов /с чудесната поредица "Детелини"/, Искър Шуманов, Христо Радев и близо 20-25 други, които не е по темата ми да изреждам.

И всичко това, след рухването, макар и привидно, на един потискащ всяка свободна мисъл режим.

Съвсем естествено е, книгите на М. Нешкова /MAGI/ да видят бял свят като рожба на този Съюз, тъй като и нейният живот е оросен от горещите сълзи на страданияето. Цял погром е постигнало семейството ѝ от терора на червените власти, което тя споделя с читателите си в "Хоризонти в моя сън" с по осем страници в уводната и толкова в заключителната част, /за което имам доста резервирано мнение, относно съвместимостта им със стотте страници между двете части с редица радостни стихове/.

Но пък от тези два публицистични откъса разбираме, че дядото на авторката е убит в затвора заради съпротива на "мероприятията на народната власт", а татко ѝ, моят съзатворник Цветан Нешков на остров Персин в Белене, през 1951 г. е осъден на 20 г. затвор, майка ѝ също е подложена на мъчителен следствие под общото обвинение, че са земеделци Никола Петковисти... Отнети им са нивите, добитъка, както тогава ставаше при образуването на ТКЗС, както и на всички български селяни.

Но тогава Маргарита /MAGI/ е току-що родена...

В поемата си "Несломена любов", която посвещава на майка си, от нейно име изповядва:

*"... След всичките нечакани беди
решетки и затвор и съсипни,
дъщеря ни се роди
от нашата вяроност споделена,
а "копеле бандитско" я зовяха
и тя плачеше, от думите ранена..."*

Не мога да не отбележа, че макар и в есеистичен жанр, "Приказка за моята първа любов" /в "Цветен прашец"/ и "За моята баба" /в "Хоризонти в моя син"/ авторката показва една неподправена чувствителност и хуманност, в която посока или вече има, или тепърва ще напише още по-значителни неща...

Намирам за желателно сред сполучливите си лирични и пейзажни стихове да вмести и такива на теми с по-широка обществена и патриотична насока и тон, с което ще закръгли своя творчески образ и ще вземе по-достойно място сред творците на художественото слово на майка България!...

Петко Огойски, 22 август 2015 г.

